

TRIBUS Callicerini

STAM	Arthropoda
UNDERSTAM	Hexapoda
ORDNING	Diptera
ÖVERFAMILJ	Syrphoidea
FAMILJ	Syrphidae
UNDERFAMILJ	Eristalinae
TRIBUS	
SLÄKTE	

Se beskrivningen av släktet *Callicera*.

SLÄKTE *Callicera* – bronsblomflugor

STAM	Arthropoda
UNDERSTAM	Hexapoda
ORDNING	Diptera
ÖVERFAMILJ	Syrphoidea
FAMILJ	Syrphidae
UNDERFAMILJ	Eristalinae
TRIBUS	Callicerini
SLÄKTE	

Tribus Callicerini omfattar bara släktet *Callicera*, där de fullbildade flygarna, med sina långa antenner och sin metallfärgade bakkropp, speciellt i flykten påminner om getingar. Larverna utvecklas i multnande ved i blöta håligheter i träd.

NAMNGIVNING *Callicera* Panzer, 1809. Faunae Insectorum Germanicae, Fasc. 104: 17.

Etymologi: *Callicera* = med vackra horn; kallos (gr.) = skönhet; keras (gr.) = horn, syftar på de vackra antennerna.

LITTERATUR Speight 1991, Sörensson 2006.

Släktet *Callicera* omfattar stora bronsglänsande arter med karakteristiska, långa svarta antenner. De påminner om sociala getingar eller bin. De två nordiska arterna ger i flykten ett getinglikt intryck, medan de i vila också kan påminna om bin. Huvudet är svart och ansiktet glänsande, med tydligt pannskott och liten ansiktsbuckla. Med undantag för en smal mittstrimma är ansiktet täckt av lång och gles, nedåtlutande behåring. Längs ögonkanten finns ett tydligt puderband. Antennerna är långa och övervägande svarta. Deras första segment är smalt och (speciellt på undersidan) något gult vid basen. Det andra segmentet är koniskt utvidgat och det tredje åter koniskt avsmalnande. Första och andra antennsegmenten är av samma längd, och det tredje är nästan lika långt som de två första tillsammans. I spetsen av det tredje segmentet finns ett tjockt, naket antennborst som är lika långt som första segmentet. Antennborstet är svart inre tredjedelen, i övrigt vitt. Ryggskölden är blåsvart och svagt glänsande, med två till fyra otydliga längsgående puderstrimmor och lång utstående behåring. Bakkroppen är svart, i vissa vinklar med brons- eller mässingsliknande metallglans (på tergite 1 är endast

Arterna i släktet bronsblomflugor *Callicera* är stora, bronsglänsande flygare med karakteristiska, långa svarta antenner. De två nordiska arterna ger i flykten ett getinglikt intryck, medan de i vila också kan påminna om bin. På bilden ses en hane av ljus bronsblomflugor *Callicera aenea* som vilar på en trädstam.

FOTO: KRISTER HALL

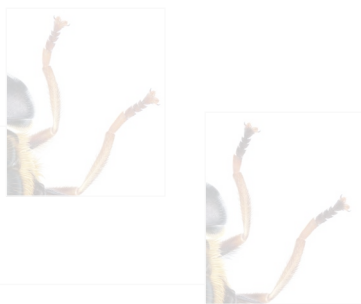
bakkanten samt ett par trekantiga fläckar metallglänsande). Den glesa, ljusgula och övervägande utstående behåringen framhäver denna lyster. Hos honorna finns halvt åtliggande behåring, som på håll kan se ut som gula band, längs bakkanten av tergiterna 2 och 3. Undersidan är glänsande på samma sätt. Vingarna är lika gula som vingmärket i främre halvan, i bakre halvan tämligen ofärgade. Svängkolvarna är gula. I flykten gör färg, behåring och lyster i kombination med de långa svarta antennerna att flugorna är till förväxling lika sociala getingar.

Larverna utvecklas i multnande ved. De har en grupp om tre till fyra hakar på vardera sidan om huvudet, sex benpar samt baktill ett utstickande analsegment och ett köttigt utskott på vardera sidan.

Minst sex arter förekommer i Europa, och det finns möjligen ytterligare en art i områdets sydöstra del. De två nordiska arterna förekommer över stora delar av Europa. Släktet omfattar totalt minst 16 arter, varav tre i Nordamerika, en i Sydamerika och sex i den orientaliska regionen.

Bestämningsnyckel till arter i släktet *Callicera*

1. Alla fotsegment gula (ibland delvis gulbruna). Ben ljushåriga. Bukplåtar ljushåriga ..... *Callicera aenea*
ljus bronsblomfluga s. 43
- Fotsegment 1 (ibland 1–2) gult, övriga kontrasterande mörka. Åtminstone framlåren delvis mörkhåriga. Bukplåtar åtminstone delvis mörkhåriga..... *Callicera aurata*
mörk bronsblomfluga s. 44

Key to species of the genus *Callicera*

1. All tarsal segments yellow (sometimes partly yellowish brown). Legs and sternal plates with pale hairs ..... *Callicera aenea* p. 43
- Tarsal segment 1 (sometimes 1–2) yellow, the others contrastingly dark. At least fore femora and sternal plates with partly dark hairs ..... *Callicera aurata* p. 44

Callicera aenea

Ljus bronsblomfluga

En stor blomfluga med långa getinglika antenner, blåsvart rygg, bronsfärgad bakkropp, övervägande ljusa framfötter och ljus behåring. Förekommer från Skåne till Uppland i bryn intill lövskog med ihåliga träd.

KÄNNETECKEN Längd 13–17 mm, hanen ofta mindre än honan. Huvud hos honan dubbelt, hos hanen omkring 1,5 gånger så brett som högt. Färgen på ryggsköldens och skutellens långa behåring varierande från övervägande gul till övervägande svart. Mellankroppens sido- och bukplåtar svarta; på bukplåtarna och på sidoplåtarna nedanför tvärfåran med lång och utstående, ljusgul behåring – i övrigt nakna. Lår svarta med gul spets och lång gul behåring. Benen i övrigt gula, speciellt hos hanen ibland med antydning till mörk ring på skenbenen. Fötter gula, fotsegment 2–5 ibland mer eller mindre brunaktiga.

Den andra nordiska arten, *Callicera aurata*, är ovanifrån sett nästan identisk med *C. aenea*. Den har dock mörkare behåring på bukplåtarna och höfterna samt i varierande utsträckning också på låren. Vidare är bara det första (ibland även det andra) fotsegmentet hos *C. aurata* gult, i tydlig kontrast till de yttre fotsegmentens mörka färg. Den mer långsträckt arten

praktblomfluga *Caliprobola speciosa* har korta, gula antenner.

LEVNADSSÄTT Ljus bronsblomfluga förekommer i anslutning till löv- eller blandskog. I Sverige har den bara påträffats i sjö nära lövskog med lång kontinuitet, inslag av ask och gott om hålträd. På kontinenten finns arten också i högre belägen blandskog med bok och gran. Flugan besöker blommor av rundhagtorn *Crataegus laevigata* och stenros *Rosa canina* i brynmiljöer. En hona påträffades tidigt på morgonen i en prydnadsros i en trädgård, sannolikt efter övernattnings. Hanen svävar ett par meter över marken i lämpliga gläntor. Flygtiden varar från slutet av maj till mitten av juli, längre söderut från maj till september. Larven bedöms leva i röthål i lövträd som alm och ask, eller längre söderut bok.

UTBREDNING Ljus bronsblomfluga förekommer sällsynt i Skåne, Småland, Södermanland, Uppland och Jämtland. Det första svenska fyndet gjordes i Småland 1944 nära sjön Bolmen. Ett nytt fynd från Växjö 1999 tyder på att det fortfarande finns en population i närheten av Smålands större sjöar. Det hittills sydligaste fyndet gjordes i Hässleholm i Skåne 2006. Från 1988 och framåt har dessutom ett flertal fynd gjorts på ett par lokaler i Mälardalen, från Eskilstuna till Järfälla nära Stockholm. Ett fynd nära Indalsälven (Ragunda/Bispgården) i Jämtland 2003 visar att arten också kan förekomma betydligt längre norrut. Två fynd från

